SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1860. Vrijdag 5 October. N°. 40.

PRIJS per JAAR voor *Samarang* ƒ 12.—
" " " buiten *Samarang* " 14.—
Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN
VRIJDAG
UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *vijftig cents* of 1/2 *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgends beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de benoeming van *J. W. F. Lutter*, griffier bij den laudraad te Pekaloagan, tot kommies op het bureau van den resident der Wester afdeeling van Borneo.

BENOEMD:

Tot lid van het collegie van curatoren van het gymnasium Willem III, mr. *H. Klein*, advocaat en procureur bij het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie.

Tot secretaris der residentie Madura, tevens vendumeester van het regentschap Pamakassan, de ambtenaar op non-activiteit *G. F. H. Scharten*, laatstelijk kommies op het bureau van den adsistent-resident van Patjitan, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot kommies op het kantoor van den resident der Westerafdeeling van Borneo, de eerste klerk bij de algemeene rekenkamer *A. A. Voorneman.*

Tot kommies op het bureau van den adsistent-resident van Sumanap, residentie Madura, de tweede kommies bij 's lands drukkerij *J. A. de Bruijn.*

GESTELD:

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, de kommies bij den adsistent-resident van Madura *G. J. J. Deutz*; en de tweede kommies ter algemeene secretarie, toegevoegd aan den secretaris bij den raad van Nederlandsch Indie *P. J. van Kraaijenoord.*

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, de posthouder te Pangoel Pautjitan *W. F. Sikman.*

GOEDGEKEURD:

Dat de kommies-kontroleur der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Pasoeroean, voor de afdeeling van dien naam, door den resident van Pasoeroean is aangesteld tot amtenaar, in wiens handen zullen moeten worden overgebragt en gesteld schepen en goederen, in zee of op de buitengronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wien schepen, strandende, of brekende, of goederen, gevischt wordende, aan of op vaste standen, bij uitsluiting van alle anderen, moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij art. 551 van genoemd wetboek.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust.

Bij de Subcommissie van Onderwijs in de Padangsche Bovenlanden.

ZIJN ONTSLAGEN:

Te Padang-Padjang.

Eervolg, wegens vertrek, als leden *E. Rappard* en S. *Locker de Bruijne*, onder dankbetuigeng voor de door hen als zoodanig bewezene diensten.

ZIJN BENOEMD:

Tot leden:
te Fort de Kock, *S. Locker de Bruijne*, adsistent-resident van Agam;
te Padang-Pandjang, *K. I. Jellinghaus*, controleur der eerste klasse in Batipoe en X Kotta's.

MILITAIR DEPARTEMENT.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den majoor der infanterie *W. J. Heisterkamp.*

ONTSLAGEN:

Uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *R. F. de Ravallet*, thans op non-activiteit.

Bij de Militaire Geneeskundige Dienst

BEVORDERD:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse, bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Gombong, de officier van gezondheid der derde klasse *M. W. J. den Berger*, thans ter beschikking te Batavia.

Bij den Artillerie-constructie-winkel te Soerabaija.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit de betrekking van onder-constructeur de tweede luitenant *E. A. B. Baehr.*

TIJDELIJK BELAST:

Met de waarneming der betrekking van onder-constructeur de eerste luitenant *J. B. Essers*

Bij het Corps Genie en Sappeurs.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant *G. H.* Schepers.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *W. J. Leers*, beiden van het corps.

MAGTIGING VERLEEND:

Om tijdelijk te detacheren bij de militaire administratie:
den eersten luitenant der infanterie *M. D. Wijnmalen.*
den eersten luitenant der artillerie *P. L. Berail*,
den eersten luitenant-adjudant der infanterie J. *B. de Graaf.*
den eersten luitenant der infanterie, adjoint bij den generalen staf *P. van der Weijde*, en
den eersten luitenant der infanterie *C. W.* Scholborgh.

HERSTELD:

In activiteit, de tweede luitenant der infanterie *P. J. Heck.*

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement,

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij de Infanterie.

Bij het 1ste bataillon, de eerste luitenant *A. Z. Thijssen*, van het garnizoens-bataillon der derde militaire afdeeling op Java.

Bij het 2de bataillon, de eerste luitenant *C. W. A. Behouden* van het 6de bataillon;

Bij het 5de bataillon, de eerste luitenant *W. F. van Sluwe* van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;

Bij het 7de bataillon, de kapitein *H. H. G. Peltzer* van het 8ste bataillon;

Bij het 8ste bataillon, de eerste luitenant *S. J. Brunsveld van Hulten* van het garnizoens-bataillon der Westerafdeeling van Borneo;

Bij het 10de bataillon, de kapitein *J. C. Hamakers* van het 4de bataillon, en de eerste luitenant *M. A. van der Meer* van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;

Bij het 15de bataillon, de eerste luitenant *H. B. F. Engel* van het 8ste en *H. M. Wagner* van het garnizoens-bataillon van Sumatra's *Westkust* en Onderhoorigheden.

Bij het 16de bataillon, de kapitein *D. M. J. Holtzer* van het 9de bataillon;

Bij het 17de bataillon, de kapitein *W. G. le Clercq* van het 15de bataillon;

Bij het garnizoens bataillon der stad Batavia, de kapitein *W. Koch* van het 11de bataillon; de eerste luitenant *E. J. Valckenaer* van het 10de bataillon, en *J. J. Aillon*, van het 12de bataillon, en de inlandsche eerste luitenants *J. Rakarias* en *J. Meijer* beiden van het 4de bataillon, Paneij van het 8ste bataillon, *D. Patie* van het garnizoens-bataillon der eerste militaire-afdeeling op Java, en Sabang van het garnizoens-bataillon van Sumatras Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire-afdeeling op Java, de tweede luitenant *W. Z. Hempeenius* van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der derde militaire-afdeeling op Java, de eerste luitenant *J. G. H. Grooss*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de eerste luitenant *H. L. F. de Jacquier de Lompret* en de tweede luitenant *A. J. M. van Lith*, beiden van het 15de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Molukache eilanden, de kapiteins *P. R. de Rochemont* van het 6de bataillon en *J. van Leijden* van het 14de bataillon.

Bij de garnizoens-kompagnie van Riouw en Onderhoorigheden, de kapitein *J. L. J. H. Pel* van het 3de bataillon.

Bij de garnizoens-kompagnie van Timor en Onderhoorigheden, de kapitein *J. W. C. Kern* van het 15de bataillon.

Bij het Corps pupillen, de tweede luitenant *R. P. de Groot* van het 5de bataillon.

MARINE DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot tijdelijk derden kommies bij het kommandement der zeemagt in Oost-Indie en de inspectie der marine, de eerste klerk op dat bureau *I. F. L. Schoonheidt*

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van drukker, tevens teekenaar bij het hydrographischh bureua, toegevoegd aan de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, aan den adjudant onderofficier der sappeurs *J. J. P. la Ruelle*, met bepaling, dat hij bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie.

IN OFFICIEEL-GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG en DINGSDAG den 8sten en 9den October, voor het Woonhuis van den Heer *M. S. Pino.*

Op WOENSDAG den 10den October, voor het Sterfhuis van nu wijlen *C. van Haastert.*

Op DONDERDAG den 11den October, voor de Toko van *M. A. Jasper.*

Op VRIJDAG den 12den October, voor de Toko van *Tan Tjong Toen* in de *Gangtenga.*

Op ZATURDAG den 13den October, bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

Op MAANDAG en DINGSDAG den 8sten en 9den OCTOBER,
zullen door
Soesman & Co.
wegens vertrek,
ten Huize van den WelEdelen Heer
M. S. PINO,
VENDUTIE
worden gehouden, van ZEd's bijzonder grooten en netten Inboedel, bestaande uit:

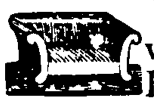

Verscheidene stellen Meubelen van massief Mahonie-hout, groote Hang-, Glas-, Kleeder- en Etens-

kasten, prachtige Etenstafels, verscheidene Ronde-, Bank-, Thee- en Speeltafels, alles van massief Mahonie-hout en keurig bewerkt; groote Spiegels, een stel van 16 Schilderijen, in stellen van 4 opteveilen, prachtige Cristallen Serviezen, twee fijne Fransch Porceleinen Serviezen voor 36 en 24 personen (rijk verguld.) Een Pianino en 1 Tafelpiano, groote Ledikanten, Waschtafels enz. enz. Eene gewaarborgde Brandkast met prachtig slot, Schrijftafels en Secretaires.

Voorts eene groote partij Zilverwerk, waaronder groote Schenk- en Theebladen, Presenteertrommels, een prachtig Thee-servies, alles echt Hollandsch maaksel, groote keur.

VERDER:

Eene groote doch zeer ligt en gemakkelijk rijdende Koets, (Europeesch) een Victoria Toerwagen, (Europeesch) een Palanquin, twee span groote Sandelwoods Wagenpaarden, (zeer hard loopend

en goed gedresseerd), eene belangrijke collectie Bloemen, enz., enz.

Alles daags te voren van 9 tot 12 ure te bezigtigen.

NB. Van dezen inboedel is een Catalogus der voornaamste artikelen gedrukt en op franco aanvrage gratis te verkrijgen bij de ondergeteekenden, die zich tevens gaarne met Commissiën zullen belasten.

(1252) SOESMAN & C°.

Woensdag den 10den October,
VENDUTIE
ten Huize van Wijlen den Heer
Dr. van Haastert,

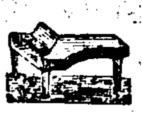
van Meubelaire Goederen, waaronder eene bijna nieuwe Pianino, Kroon-, Hang- en Staande-Lampen,

2 bijzonder groote Spiegels, massief Mahoniehouten Banken en Stoelen, IJzeren Ledikanten, Kasten, enz., enz.

ALSMEDE:

Wagens en Paarden, Japansche en Siamesche Waterpotten, benevens een groote Vertind-koperen Recervoir voor Regenwater, (1349)

VOORTS:

Eene ruime, Marmeren Badkuip en eene IJzeren Brand-waarborgkast.

Op Zaturdag den 13den October,
in de Chinesche Kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen van vervallen linnen Pandgoederen, zoomede Juweelen, Goud- en Zilverwerken over het 1ste kwartaal 1859. (1350)

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 15den October,
zullen
SOESMAN & CO.,
tegen 2% *VENDU-SALARIS verkoopen:*
500 GAVE DJATTIE-HOUTEN BALKEN,
klein-, kort- en krom-hout, Chinesche Doodkistplanken enz. enz. liggende op de gewone stapelplaats der Heeren *B. Kopersmit* & *Co.* (1351)

VENDUTIE

op Donderdag den 18den dezer,
in het Vendu-Locaal van (1352)
F. A. PRINGIERS,
van diverse Koopmanschappen en andere goederen.

Op de bovenstaande Vendutie zullen worden verkocht:

Een Gouden Buikplaat met Diamanten.
Zeven paren Brillanten Oorknoppen (*Soembings.*)
Een paar Brillanten Oorhangers.
Een Diamanten Borstspeld.
Een dito Ster (*Bientang.*)
Negen Ringen met Brillanten.

(1353) F. A. PRINGIERS.

Op een nader te bepalen dag,
zal publiek worden verkocht,
HET, AAN WIJLEN DEN HEER

F. Bletterman Sr.

toebehoord hebbend HUIS en ERF.
SAMARANG, C. D. OOSTERHOUT.
5 *October* 1860. (1354)

Toko-Vendutie

BIJ

SOESMAN & CO.,

op onze eerstkomende Toko-Vendutie zullen onder anderen worden verkocht:
9 Oxhoofden Engelsch BIER,
(1355) PUIKE KWALITEIT.

Ontvangen:
PUIKE

BESSEN GENEVER

van *Wijnand Focking.*
(1356) bij THOOFT & Co.

GOUD GALON,

(breed en smal.)

Gim en LOVERTJES,

(1357) bij F. A. PRINGIERS.

Pas ontvangen:

Een factuur fijne Wijnen van het beroemde merk *Eyquiem*, als:
Braue Mouton op 1/1 en 1/2 flesschen, St. Estêphe. Sauterneblanc, Malaga, enz. enz.
(1358) bij SOESMAN & CO.

Amerikaansche

WATERCRACKERS

EN

MEEL,

weder ontvangen bij
(1324) THOOFT & CO.

CEMENT.

voor Pleister- en Waterwerken, bij
(1359) SOESMAN & Co.

Pas Ontvangen:
Tafel-Rozijnen in kistjes en stopflesschen, Krenten, Macaronie, Vermicelli, Pruimen, Appelen, Peeren, Amandelen, ook gepelde voor gebak en Alkmaarsche Gort.
(1325) THOOFT & CO.

ZWEEDSCH- EN ENGELSCH IJZER,

in staven, platen, vierkant en rond, van alle dimensiën, Zink in blokken en bladen, Asphalt-vilt en de daarbij te gebruikene Zinkspijkers, Kool- en Zweedsche Teer, Verwwaren in soorten, alles tegen billijke prijzen te verkrijgen bij
(1321) SOESMAN & Co.

NIEUWE AANVOER

KOEK

in trommels, van 4 en 1 stuks, Banket en Suikerwerk, bij
(1328) THOOFT & CO.

Kinder Draai-Orgeltjes.

Horologiekettingen en Sleutels,
(1360) bij J. P. BRANDES.

Echte Mexikaansche VANILLE,
groote stangen.
Wederom ontvangen bij
(1323) SOESMAN & Co.

Ontvangen:

Uitmuntende Anker- en Cylinder

HOROLOGIES,

(*Savonets*) welker goede Kwaliteit gegarandeerd wordt.
(1322) THOOFT & Co.

Puike Engelsche Zoetemelksche

KAAS

IN BLIK.
PAS ONTVANGEN BIJ
(1326) SOESMAN & Co.

Op nieuw ontvangen:
Het wel bekende

KITZINGER BIER,

(1327) bij THOOFT & CO.

WASCHTAFEL-GARNITUREN,

van fijn Fransch Porcelijn — effen wit en met gouden rand — uitgepakt bij
(1333) SOESMAN & Co.

Tegen verminderde prijs

BROODSUIKER,

(HOLLANDSCHE)
1ste. raffinade, groote brooden,
(1329) bij THOOFT & CO.

Ontvangen:

Bal-Japonnen van Tarlatane.
(1335) HAMMEL & Co.

THEE-SERVIESEN,

fijn Porcelein, verguld.
(1332) THOOFT & Co.

Nog 3 Pianino's,

van de eerste Fabrieken voorhanden bij
(1330) SOESMAN & Co.

ONTVANGEN:

Zuurkool, Roodekool, Boerenkool, Bloemkool, Spruitjes, Snij- en Spergieboontjes in groote stopflesschen,
(1334) bij THOOFT & Co.

JOOSTEN & CO.,

hebben pas ontvangen:
Passaroeangsche

AARDAPPELEN,

Maccassaarsche

ROODE VISCHJES,

MACCASSAARSCHE HAAROLIE,

(1361)

VERSCHE BESSENSAP,

(1331) bij THOOFT & Co.

Ontvangen;

Prachtige Fransche Zijde in mode kleuren en de nieuwste dessins.
Smalle Satijnen Linten in alle kleuren.
(1362) HAMMEL & CO.

PUIKE

GOUVERNEUR SIGAREN,

prima kwaliteit.

Pas ontvangen bij
(1363) SOESMAN & Co.

In Commissie ontvangen:

Eene prachtige Fluit,

uit de Fabriek van HANKEN te *Rotterdam*, met Zilveren Kleppen.
Eene dito PICCOLO uit dezelfde Fabriek.
Beide instrumenten zijn geheel nieuw en worden voor goed verkocht.
(1202) DE GROOT, KOLFF & Co.

PER MAIL ONTVANGEN:

Beschouwing over den, in den laatsten tijd zoo veel besproken, Vrijen arbeid in Nederlandsch Oost-Indië. . . . . *f* 2.—
J. D. Fransen van de Putte. De Uitbesteding van de Suiker-Contracten op Java. . . . . *f* 2.—
(1290) DE GROOT, KOLFF & CO.

ROMANS, 1859 EN 1860.

Kapitein CANOT of twintig jaren uit het leven van een Slaven-handelaar.
LUPUS. Een Lenteleven.
DONKERSLOOT. De Engel van Heideloo.
HONIG. De Vlag der Inquisitie.
GERSTACKER. New-York bij dag en nacht.
JOHANNA. De twee Nichten.
(1300) bij DE GROOT, KOLFF & CO.

Tijdschriften 1861.

Onze Geabonneerden eenige verandering verlangende in de toezending van **PERIODIEKEN VOOR 1861,** worden bij dezen beleefd verzocht daarvan opgave te doen, *uiterlijk vóór 9 October aanstaande,* zullende anders beschouwd worden dat zij dezelfde Periodieken ook met 1861 wenschen te continueren, en deze zonder verdere vertraging hun worden toegezonden.
Het tarief is op franco aanvrage gratis te bekomen.
(1267) DE GROOT, KOLFF & Co.

BOEK-HANDEL

VAN (1204)

de Groot, Kolff & Co., Samarang.

van Humboldt. Kosmos, 4 dn.
" " Natuurbeschouwingen.
" " Kleine Geschriften met Atlas.
" " te zamen ad. . . . . . . *f* 60.—
VOORTS:
Kaiser. De Sterrenhemel verklaard, 3e. druk, 1 deel gebonden. . . . . . . „ 9.—
Ganot's Natuurkunde door P. van der Burg, nieuwe uitgave 1859. . . . . . „ 12.—
Dr. van den Broek. De Natuur beschreven in Tafereelen. . . . . „ 10.—
Dr. Zimmerman. De Aardbol en zijne Natuurwonderen, 3 dn. . . . . . . „ 22.—
Hoffman. De Aarde, hare Bewoners en Voortbrengselen, met platen, 4 dn. . . „ 20.—
Schoedler's Boek der Natuur, gebonden. . . „ 12.—
Burmeister. Geschiedenis der Schepping. . . „ 7.—
Jacobson. Handboek der Technologie, 1860. . „ 6.—
Gerardin. Scheikunde, gebonden. . . . . „ 14.—

Geoctroijeerde

Guanine-Fabriek

TE ROTTERDAM,
ONDER DIRECTIE DER HEEREN

DE WILD & KORTMAN.

Eenig Depôt van de echte soort bij

SOESMAN & CO.

Met het Nederlandsch schip „*De Vijf Vrienden*" ontvingen wij de eerste bezending dezer in Europa zoo gunstig bekende drooge meststof, waarvoor door

Z. M. DEN KONING

aan de fabriekanten een octrooi voor 15 jaren verleend is.
Deze meststof, met Guano gelijk staande in vruchtmakende eigenschappen, echter veel lager in prijs, is zeer aan te bevelen aan heeren Planters van Indische Producten, even als ook voor Tabak, Gras en Aardappel-Kultuur, Groenten, Bloemen en vruchten, terwijl niet alleen de groei en productie bevorderd wordt, maar ook alle onkruid en ongedierte door deze bemesting wordt tegengegaan en vernietigd.
Van de voornaamste landbouwers in Nederland en België hebben de Fabriekanten de loffelijkste getuigschriften over de gunstige resultaten dier bemesting ontvangen; daar bovendien ook alle Tijdschriften van Landbouw zich eenstemmig gunstig daarover uitlaten, zoo kunnen wij ook voor Java de GUANINE gerust aanbevelen.
Monsters en nadere informatiën te bekomen bij
(1263) SOESMAN & CO.

WISSELS OP NEDERLAND,

Verkrijgbaar bij het *Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij alhier.*
SAMARANG, 21 *September* 1860. (1291)

Wissels op Nederland,

(1237) bij DORREPAAL & Co.

WISSELS OP NEDERLAND,

(1364) bij B. KOPERSMIT & Co.

WISSELS OP NEDERLAND

verkrijgbaar bij (1265) Mc. NEILL & Co.
SAMRANG, 21 *Sept.* 1860. (1291)

HOUDERS VAN CONNOSSEMENTEN

over
2 Kisten } adres *L. O. DE VISSER* per
1 Trommel } Stoomboot *Batavia.*
1 Kist " idem. per Stoomboot *Banda* van *Batavia* aangebragt, worden verzocht zich te melden bij *De Agenten,*
(1339) B. KOPERSMIT & Co.

OOST-INDISCHE MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE EN LIJFRENTEN.

Het Indisch Bestuur dezer Maatschappij brengt ter kennis van Heeren Deelhebbers, dat de **BALANS OVER HET JAAR 1859**, ten kantore van den eerstondergeteekenden alhier, van af heden ter visie zal liggen gedurende 14 dagen, alsmede dat de uitdeeling op de algemeene vergadering van Deelhebbers te *Amsterdam* is bepaald op *f* **100.**— per aandeel, tot welker betaling, tegen aangifte der coupon van genoemd jaar, dagelijks zal worden gevaceerd van 10 tot 1 ure.

Het Bestuur voornoemd,
V. J. VAN DOLDER.
G. SUERMONDT. } *Administrateuren.*
P. A. VAN BERESTEIJN.
SAMARANG, 24 *September* 1860. (1311)

De ondergeteekenden bij behoorlijke acten van volmagt, benoemd zijnde tot Agenten van de te *Amsterdam* gevestigde:

ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE,
TWEEDE ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE,
BRAND-ASSURANTIE GENOOTSCHAP,

zijn van af heden bereid, voor rekening van genoemde Maatschappen, risico's tegen Zee- en Brandgevaar aantenemen.

SAMARANG, 28 *September* 1860. DORREPAAL & CO. (1337)

De ondergeteekende Agent der Bataviasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij is steeds bereid tot het aannemen van risico's tegen Zee- en Brandgevaar voor rekening van genoemde Maatschappij.

(1338) G. L. DORREPAAL.

Volgens artikel 14 van het Reglement voor het Hulpfonds van den H. Vincentius à Paulo alhier, zal **op den 7den October aanstaande**, *'s morgens om* 11 *ure*, ten Huize van den Pastoor, de

ALGEMEENE VERGADERING

gehouden worden; — welke vergadering de contribuërende leden, zoomede andere personen, die daarin belang stellen, uitgenoodigd worden, bij te wonen.

Namens het Bestuur der Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo:
De Secretaris,
(1346) J. H. SCHRKUEL.

SOCIETEIT AMICITIA.

ALGEMEENE VERGADERING

VOOR STEMGEREGTIGDE LEDEN,

op Dingsdag avond den 16den dezer,

OM 8 URE.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(1365) J. W. SLOOT.

WORDT TEN SPOEDIGSTE GEVRAAGD:

IEMAND bekend met de *TABAKKULTUUR* en *BEREIDING*. Salaris naar bekwaamheden. Adres Letter M, Solo, brieven franco. (1341)

Versche en Puike GROENTEN,

van *Samirono*. (Merbaboesche Gebergte.)

Bij Abonnement voor een heele pikol, eenmaal 's weeks, (Zaturdag) per maand	*f*	20.—
„ „ „ per halve pikol	„	11.—

Brieven te adresseren bij Uitgevers dezes. (1340)

GELDEN

in leen te bekomen, onder verband van vastigheid of twee soliede borgen.

Informatiën bij (1342) J. J. JOHANNES.

Woodbury & Page,

PHOTOGRAPHEURS,

maken aan het geëerde Samarangsch publiek bekend, dat zij *binnen eene maand* hunnen *Atelier* alhier zullen openen tot het maken van

Photographische en Daguèrreotype Portretten in soorten.

Hun *verblijf* alhier zal slechts van *korten duur* zijn. (1310)

UIT DE HAND TE KOOP:

Een Vierspan zwarte Paarden,
(Saboenezen)

goed gedresseerd en hardloopend, te bevragen (1343) bij SOESMAN & C°.

TE KOOP.

Het Huis, thans bewoond door den Heer *Chasteau*, te bevragen bij

(1344) P. MIEROP.

Avec la permission de M. le Resident.

CIRQUE OLYMPIQUE DE PARIS,

sous la direction de Mr. H. OLIVIER.

Nous avons l'honneur de faire savoir au Public de *Samarang*, que nous donnerons notre

PREMIÈRE REPRÉSENTATION,

Lundi soir, 8 Octobre,

nous espérons ici, comme à *Batavia*, intéresser le Public par une Série de Représentations variées et amusantes.

Prix des Places:

Premières	*f*	4.—
Secondes	„	2.—
Troisièmes pour les Javanais.	„	0.50

Les Enfants au dessous de dix ans, payeront demi place. Les Officiers jusqu'au grade de Capitaine, et Soldats, payeront demi place aux premières et Secondes, s'ils sont en uniforme.

Les Programmes, seront distribués à domicile. On pourra retenir des places d'avance le jour de la représantations depuis le matin 8 heures jusqu'a onze. (1366)

De Zalf en Pillen van Holloway.

Zijn merkwaardig voor hunne doelmatigheid ter genezing van huid ziekten. Zeere hoofden, dauw-worm enz. worden veroorzaakt door de onzuiverheid des bloeds, en het éenige zekere middel om zulke kwalen te ontworstelen is het geregelde gebruik der Pillen van Holloway en ter zelfder tijd de toepassing van de onschatbare Zalf. Dagelijks worden gevallen van genezing door dit middel bevestigd, waardoor de bewonderenswaardige doelmatigheid als bloed zuiverend en versterkend middel er van bewezen wordt. Dezelve zijn vooral aan te bevelen om wonden, zweeren en klier gezwellen te genezen. Personen die hiermede aangehaald zijn, moeten niet uitstellen er van gebruik te maken.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à	*f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—	
Potjes Zalf à	„ 1.—, „ 3.—, „ 5.—	

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija*	bij	LE ROY & CO.
„ „	„	MOSSEMBEKKER & CO.
„ „	„	D. MAURITZ MARTENS
„ *Probolingo*	„	ZIMMERMANN & CO.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjacarta*	„	DEEKENS & CO.
„ „	„	Wed. C. W. V. D. LAAN.
„ *Soeracarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal*	„	Mevrouw de Wed. VAN DORT.
„ „	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„ *Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & CO., H. L. DE LYON, JOOSTEN & Co. en

(1336) bij SOESMAN & CO.

5000

guldens belooning,

aan hem, die éene **REGTE LIJN** kan trekken op de Piketpaaltjes, gezet door de beëedigde Commissie, bestaande uit de Heeren:

VAN WAEY, *Gepensioneerd Kapitein der Genie,*
GOUDRIAAN, *Ingenieur 3de klasse,*
PFEIFFER, *tweede Luitenant der Genie,*

daar geen enkel Piketpaaltje overeenkomt; de Commissie keurde goed de punten aan den Bodjongschen weg en aan de rivier achter, genomen door den *Landmeter 1ste klasse* VAN DER EB, doch verschilde just *daar*, waar de *kwestieuse muur* staat en van daar begint een verschil van **eene Ned. El** en **65 duimen** tot **twee Ellen**.

Op die punten van den Heer VAN DER EB, aangenomen door de Commissie, hebben de Heeren MEYSENHEYM KNIPSCHAAR, *Chef der Telegrafie* en PRIESTER, *Telegrafist*, eene telegraaflijn gespannen die uitwijst dat de meeting valsch is.

Op dien Telegraafdraad verzocht zij door haren Advocaat den Heer VAN RONKEL een geregtelijk onderzoek, dat haar geweigerd is en op grond van dien, looft zij *f* **5000.**— uit aan hem die eene **REGTE LIJN** trekt op die Piketpaaltjes.

W. D. E. VOS, weduwe F. HAUBNER,
(1345) in leven Kapt. der Milit. Administratie.

Muzijk-Vereeniging

ST. CECILIA.

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL

CONCERT

VOOR HEEREN LEDEN EN HUNNE DAMES,

op Donderdag den 11den October 1860.

Voor vreemdelingen zullen toegangs-billetten verkrijgbaar zijn à *f* 4.—

Namens de Direktie,
De Secretaris,
(1367) W. R. SEVERING.

TE HUUR:

Met 1 NOVEMBER a. s. te aanvaarden.

Het HUIS thans bewoond door den Heer **BRONDGEEST.**

Te bevragen bij
(1368) H. L. DE LYON, qq.

VRACHT NAAR ROTTERDAM

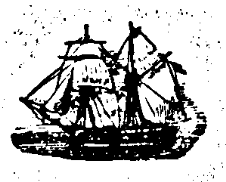

wordt aangeboden, met het Snelzeilend, gunstig bekend Nederlandsch Barkschip

ANTONIA PETRONELLA,

Kapiten A. VORENDIJK,

Informatiën bij
De Agenten,
(1369) JACOBSON & C°.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het gunstig bekend snelzeilend Ned. Barkschip

Fop Smit,

KAPITEIN **L. HOEFMAN,**

voerende eenen geëxamineerden DOCTOR.

Deze bodem wordt thans in den *Oosthoek* beladen, doch zal tegen 15 October *Samarang* aandoen om Passagiers aftehalen.

Er bevindt zich eene melkgevende Koe aan boord.

Inlichtingen bij *De Agenten,*
(1347) JACOBSON & C°.

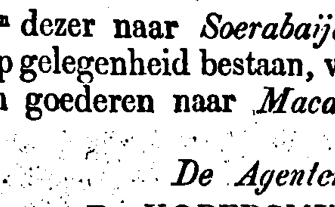

Stoomboot MENADO,

Kapitein **COUTEROR,**

vertrekt den 10den dezer naar *Soerabaija;* zullende met dat Stoomschip gelegenheid bestaan, voor passage en verzending van goederen naar *Macassar, Timor* en de *Molukkos.*

De Agenten.
(1370) B. KOPERSMIT & C°.

TE KOOP:

Een buitengewoon krachtige SUIKERMOLEN met Cylinders van 48 X 26 duimen met eene Stoommachine van 12 duim Cylinder X $2^1/_2$ voet slag, Ketel 19 voet lang $4^1/_2$ voet diameter.

Waarbij ook een waterrad-as en kamwielen om dezelve in beweging te brengen.

De Molen wordt verkocht met machinerie voor stoom- of waterkracht.

De teekening is te bezigtigen en nadere informatiën te bekomen bij de ondergeteekenden

(1371) VAN MAANEN & C°.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het Nederl. Schip

TWEE GEZUSTERS,

kapitein

P. KEUZENKAMP,

zullende deze voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigte bodem binnen kort van hier vertrekken. Een geëxamineerd Doctor vergezelt het Schip.

Informatiën bij *De Agenten,*

(1348) JACOBSON & C°.

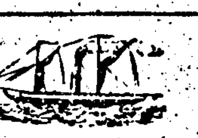

Vertrekdagen der

Stoomboot Oenarang.

Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA, 15 en 30 *October.*

Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 3 en 18 *October.*

Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA, 7 en 23 *October.*

Van SAMARANG naar BATAVIA, 9 en 25 *October.*

De Boekhouders,
E^m. C. WERMUTH.
(1317) C. S. VAN HEEKEREN.

Huwelijken.

Getrouwd:

A. E. CARON

EN

M. A. VAN DOMMELEN.

SALATIGA, 3 *October* 1860.

Eenige kennisgave. (1372)

AANGEKOMEN PERSONEN.

van den 28sten Sept. tot en met den 5den October 1860.

J. van Lingen, H. Teeuwsen, G. Andreas, J. H. de Groot, G. C. Daum, A. W. Mensinga, G. B. Frederiksz, B. O. Loubriat, A. D. Schot, Mevr. de Wed. von Haack en kind, J. B. Pijloo, J. H. Diederiksz, H. F. W. Doeve, J. Lapré, F. L. Schultz, F. Hasselman, Mevr. A. C. Gunsch geb. Hunt, Mej. M. Kortz, A. N. Navasard, H. D. Seelig, Mevr. J. C. Paulus geb. Seelig en fam., C. F. G. Blaauw, J. L. Clerc, H. Olivier, J. Savage met Echtgen., H. Adam met Echtgen., H. Godfrey, Th. Bowers, J. Page, P. Snijder, H. J. Woodbury, W. B. Woodbury, O. H. A. Bergeest, J. H. Lautenslager, F. Keijzer, F. L. Dankmeijer, Surianie, C. M. Satoor, J. H. C. W. Meijer.

VERTROKKEN PERSONEN.

J. van Lingen, C. A. J. Pecqueur, Mej. J. Delher, Mevr. Plesch, G. Andreas, J. Corver, Mej. L. M. Bruinvisch, en kind, J. Burmeester, F. L. Schultz, G. van Rees, E. Denninger en familie, Mevr. A. C. Loubriat geboren de Groot, C. M. Satoor, Mevr. de Wed. Poppé met 2 kinderen, J. H. de Groot, G. C. Daum, Charles Gordon, H. C. Bogaardt, met Echtg., Mevr. A. C. Gunsch geboren Hunt, Mej. M. Kortz, J. H. Lautenslager, Mej. J. L. Kreeft.

SAMARANG.

— Het aantal der enkele overgeblevenen van de vele degelijke mannen die, na het Engelsche tusschenbestuur, bij de hernieuwde vestiging van het Nederlandsche gezag, in deze gewesten aanlandden, is j. l. Vrijdag weder met een verminderd, door het overlijden van den Heer C. van Haastert, oud-Dirigerend officier van Gezondheid 1ste kl. en practiserend Geneesheer alhier.

Het zou niet onbelangrijk zijn, indien eene meer bevoegde hand, die in 't bezit der noodige bouwstoffen is, eene uitgewerkte levensgeschiedenis van dezen verdienstelijken man schreef.

Ik bepaal mij, tot het volgende:

De overledene kwam in 1817 op Java aan, als chirurgijn 3de klasse van dit tijdstip af wijdde hij *op* en *buiten* Java in verschillende rangen, bij militairen en burgers, zijne steeds vermeerderende kennis en ondervinding ten nutte der lijdende menschheid aan; o. a. stond hij opvolgelijk een aantal jaren aan het hoofd der drie groote militaire hospitalen op de 3 hoofdplaatsen van Java.

Ik meen dus niet te veel te zeggen met te beweren, dat de naam van Dr. van Haastert door geheel Nederlandsch Indië, bekend is.

Met te meer regt kan dit gezegd worden van deze stad, waar hij zich, na zijne pensionering in 1844, vestigde als particulier geneesheer.

Het is niet noodig hier uittewijden over de weldaden, welke hij als zoodanig en niet minder als een trouw opvolger van de christelijke liefdewet alom verspreidde.

Zijne begrafenis, welke met regt eene volksdemonstratie kan genoemd worden, getuigt genoeg voor dit beweren.

Behalve de honneurs aan zijnen rang van Luitenant-Kolonel verbonden, werd zijn lijk te voet gevolgd door eenige oude vrienden, vele behoeftigen en dezulken, die geen huurrijtuig konden bekomen, want omtrent 100 rijtuigen besloten deze lijkstatie.

Daarin waren gezeten Europeanen, vele Chinezen en zelfs eenige Arabieren, uit de hoogste en mindere standen, der Maatschappij. Bij het graf hield de Pastoor der R. C. Gemeente eene gevoelvolle aanspraak, schetste de verdiensten van den overledene, als geneesheer, burger, echtgenoot en vader en hoe deze verdiensten haren oorsprong namen in de zuivere christelijke opvatting dezer levensbetrekkingen.

Wij eindigen met den wensch van ZWEw. dat het der Indische Maatschappij nooit moge ontbreken aan mannen zoo als Dr. van Haastert en dat hij in zaliger gewesten moge rusten na zulk een nuttig doorgebragt leven.

(*Bat. Hand.*)

Vertrek van de Landmail.

Volgens latere bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail veranderd en bepaald op Woensdag den 10den October, *des avonds te 6 ure,* moetende de brieven *des namiddags te 4 ure,* ten Postkantore bezorgd zijn

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 27sten Sept. tot met den 4den October 1860.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Banda, kapitein *J. C. Bierings.*

10 st. pikhouweelen en 3 rollen vlaggedoek, *Soesman & Co.*

1 kt. muzijk-instrumenten, *van den Broek & Veeckens.*

19 kn. lijnwaden, 2 kn. leder, 1 kt. satijns en 4 kn. manilla sigaren, *Order.*

4 kn. manufacturen, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar)*

1 ks. manufacturen en 1 pak boeken, *Order. (Uit het Regalen Pakhuis aldaar.)*

3 kn. en 1 pak militaire goederen, *Gouvernement.*

Van Sumanap met de Ned. Ind brik Carolina Amalia, kapt. *G. R. de Vos.*

100 koijangs zout, *Gouvernement.*

Van Riouw met de Ned. Ind. bark Oen Goan. kapt. *Ko Tiong.*

1340 pik. gambeer, 2 pik. poelosarie-basten, 600 st. planken, 21 pik. was, 4004 pak., 13 krdj. en 1 vat aardewerk, 30 pak. thee, 200 stel. en 12 vn. stalen pannen, 10 pik. medicijnen, 8 pak. kat. garen, 2700 st. Chin. ledige zakken en 800 ps. Sp. matten, *Order.*

Van Banjermassing met de Ned. Ind. bark Taijip Kween, kapt. *Hadjie Mohamat Saleh.*

33,079 ps. kadjang- en maloeka matten en 350 pik. kapas, *Order.*

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Palembang, kapt. *A. G. Bosch.*

2 kn. zagen, 2 kn. lucifers en 1 kt. monster, *Jacobson & Co.*

1 kt. jaconets, *C. Damnitz & Co.*

2 ks. mouseline de laine, *Sech Abdul Badjerie.*

1 ks. regaal, *Order. (Uit het Regalen Pakhuis aldaar.)*

En andere Gouvernements goederen.

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

10,000 ps. ledige zakken, 39 kn. manilla sigaren, 75 col. meubelen, 453 ks. zeep, 7 kn. parapluiën, 1 kt. naalden, 9 kn. kramerijen en modewaren, 1 kt. leder en pleetwerk, 4 mand. selterswater, 1 kt. jagtgeweren, 2 kn. papier, 1 kt. naaigaren, 1 fornuis, 1 kt. wagentuig, 2 kn. klokken, 1 kt. klinknagels, 2 kn. wagen-veeren, 1 aambeeld, en 126 kn. wijn, 24 rol. touwwerk, 3 vs. menie, 1 baal laken, 2 pakjes monster en 489 col. diverse lijnwaden, *Order.*

1 kt. monster parfumerien, en 1 kt. photogr. spiegel, *Order. (Uit het Regalen Pakhuis aldaar.)*

48 kn. manufacturen, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar)*

En andere diverse goederen, *Gouvernement.*

Van Riouw met de Ned. Ind. bark Hok Sing, kapt. *Tan Tjing Kwan.*

727 pik. gambeer en 90 pik. zwarte en witte peper, *Order.*

UITVOER.

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. bark Fatahool Moebarak, kapt. *Mohamat Said.*

33 kn militaire goederen, *Algemeene Pakhuismeester.*

9 kod. Java stroomatten, 33 pik. dadels, 8 pik. medicijnen, 7½ pik. poeder-suiker, 3 kod. schoenen, 2 pik. ijzerwerk, 134 trommels beschuit, 5 kod. Java tabak, 30,000 ps. sigaren, 25 pik. kapok, 7 kod. ledige trommels, 2 kn. micoa en misoa, 2½ kod. Java zijden plangies en 70 kod. diverse lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoer, kapitein *Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie.*

101 pik. koffij, 20 bn. goenie-zakken, 2 kn. billard-tafel en 1 kt. drills, *Mac Neill & Co.*

40 kn. schilderijen, *van den Broek & Veeckens.*

200 keld. ledige flesschen en 2 kn. wagentuigen, *Soesman & Co.*

1 kt. wagenlantaarns, 3 kn. glaswerk, 1 kt. cotelines, 20 bund. staal en 26 pik. tarwe, *M. A. Jasper.*

8 kn. rhijnwijn, *P. A. Pringiers.*

2 kn. kramerijen, 139 ks. zeep, 85 tob. staal, 82 pik. kandij en poeder-suiker, 2 vs. boter, 40 zak. en 35 pik. medicijnen en 1 kt. lijnwaden, *Diverse Personen.*

30 st. ledige leggers, *Algemeene Pakhuismeester.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Banda, kapt. *J. C. Bierings.*

3 kn. jaconets, *B. Kopersmit & Co.*

22 kn. militaire goederen en 1 kt. gedrukten, *Algemeene Pakhuismeester.*

4 kn. zijde, *Guei King San.*

1 kt. lijnwaden, *Hadjie Abdul Wahab.*

Naar Singapoer en Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Palembang, kapt. *A. G. Bosch.*

Lading voor Singapoer.

6 kn. gekapte koperen duiten, *P. Andreas.*

Lading voor Batavia.

13 kn. militaire en civiele goederen, *Algemeene Pakhuismeester.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

8 kn. glas- en aardewerk, 2 kn. koopmanschappen en 1 ks. monster ijzerwerk, *J. Hijmans.*

1 ks. sarongs en 10 mand. selterswater, *Wermuth & Co.*

3 kn. zijde en 35 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Frankrijk met het Fr. schip Nicolas Cezard, kapitein *J. M. L. Hermite.*

1152 pik. suiker, 2600 pik. koffij en 40 pik. bindrotting, *Dorrepaal & Co.*

Naar Nederland met de Ned. bark Allegonda Jacoba, kapt. *B. C. Deurholt.*

8034 pik. gouv. koffij, 5001 pik. gouv. suiker en 10 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, *f* 34½.— geboden.
Suiker, No. 16. *f* 16.— aangeboden.
Indigo, per pond *f* 4,13.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.— à *f* 66.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 50.—
Staart Peper, *f* 85.—
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 150.— à *f* 165.—
„ tweede „ idem. *f* 130.— à *f* 145.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 19.—
Katjang „ idem *f* 18.—
Rotting, per pikol, *f* 7½—8½.
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 101 à 101$\frac{10}{20}$.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

ZONDAG den 7^den OCTOBER 1860,
des voormiddags te ½9 ure,
Ds. F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 7^den OCTOBER 1860.
Eerste DIENST, *'s morgens om 7 ure,*
HOOG DIENST, *om ½9 ure.*
's avonds om ½7 ure Lof.

SCHEEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN SCHEPEN TE SAMARANG.

Datum.		Vlag.	Benaming.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van	Datum.	
Sept.	27	Ned.	Barkschip	Zeelandia.	W. Blaakhert.	Batavia.	19	Sept.
〃	27	Ned. Ind.	Stoomschip	Banda.	J. C. Bierings.	Batavia.	25	〃
〃	30	〃	Brik	Carolina Amalia.	R. de Vos.	Sumanap.	23	〃
〃	30	〃	Bark	Oen Goan.	Ko Tiong.	Riouw.	5	〃
October	1	〃	Bark	Taijip Kween.	Hadjie Mohamat Saleh.	Banjermassing.	15	Aug.
〃	1	〃	Stoomschip	Oenarang.	S. van Hulstijn.	Batavia.	30	Sept.
〃	1	Ned.	Bark	Twee Gezusters.	P. Keuzenkamp.	Soerabaija.	28	〃
〃	3	Ned. Ind.	Bark	Hok Sing.	Tan Tjing Kwan.	Riouw.	28	Aug.
〃	3	〃	Bark	Ellen.	T. A. P. Wentholt.	Passoeroean.	30	Sept.
〃	3	〃	Bark	Joen Goan.	Liem Tiauw Kie.	Rembang.	1	Oct.

VERTROKKEN SCHEPEN VAN SAMARANG.

Datum.		Vlag.	Benaming.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar
Septemb.	28	Frans.	Schip	Celeste.	E. Irasque.	Frankrijk.
〃	28	Ned. Ind.	Stoomschip	Banda.	J. C. Bierings.	Soerabaija.
〃	29	〃	Schoener	Hap Goat.	Liem Boen Giok.	Jawana.
〃	29	〃	Bark	Anis Balguir.	Sech Salman Bin Achmat Soenkar.	Tagal en Batavia.
〃	30	〃	〃	Fathal Nasar.	Said Abdulla Bin Hasan Asegaf.	Tagal en Cheribon.
〃	30	〃	〃	Adenan.	Abdul Kadir.	Banjermassing.
〃	30	〃	〃	Fatahool Moebarak.	Mohamat Said.	〃
Oct.	1	〃	〃	Alnoer.	Sech Sultan Bin Mohamat Marzoekie.	Batavia.
〃	2	〃	Stoomschip	Palembang.	A. G. Bosch.	〃
〃	3	〃	〃	Oenarang.	S. van Hulstijn	Soerabaija.

SCHEPEN IN LADING TE SAMARANG.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	Schip	Noach.	471	P. Wierikx.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
〃	Bark	Duiveland.	328	H. Hagers.	〃	Jacobson & Co.
〃	〃	Twee Gezusters.	292	P. Keuzenkamp.		〃
〃	Schip	Zeelandia.	813	W. Blaakhert.	Nederland.	Mc. Neill & Co.
Hamb.	Bark	Oscar Vidal.	370	F. Benz.	Bushire.	Jacobson & Co.
Frans.	〃	Tourny.	$259^1/_2$	B. Moreau.	Frankrijk.	v. d. Broek & Veeckens.
Ned. Ind.	Brik	Srie Nagara.	63	Intje Kandahr.	ligg. in de rivier van Torbaija.	Gezagvoerder.
〃	Bark	Sara Eleonora.	285	D. Schuijmer	Batavia.	Dorrepaal & Co.
〃	〃	So-oot Ban.	94	Sech Hoesin B. Achmat Ba-aseer.	Singapoer.	Gezagvoerder.
〃	Schoener	Hap Eeng.	$84^1/_2$	Kweek Tiang Oewan.	〃	〃
〃	Bark	Seodenoor.	74	Said Hamit.	Pontianak.	〃
〃	〃	Alosmanie.	326	Sech Abdul Rachman Basaid.	Singapoer.	〃
〃	Brik	Carolina Amalia.	85	G. R. de Vos.		〃
〃	Bark	Oen Goan.	166	Ko Tiong.		〃
〃	〃	Taijip Kween.	98	Hadjie Mohamat Saleh.		〃
〃	〃	Ellen.	121	T. A. P. Wentholt.	Soerabaija.	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Hok Sing.	60	Tan Tjing Kwan.		Gezagvoerder.
〃	〃	Joen Goan.	109	Liem Tiauw Kie.	Riouw.	〃

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.		Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Sept. 10.		uur.	morg. 9	midd. 3	av. 10	morg.	mg. 9	midd. 3	av. 10	
	28	23^4	29^1	31^6	25^7	O	ZO	O	ZO	
	29	24^7	29^6	32^4	25^9	O	ZZO	O	ZO	0,008 regen des avonds $^1/_2$6 uur.
	30	25^0	29^4	31^6	26^7	OZO	ZO	O	OZO	een weinig regen en onweder des avonds 6 uur.
Oct.	1	23^5	29^8	32^8	26^0	OZO	O	NNO	NO	
	2	24^0	28^9	31^5	27^3	ONO	NO	ONO	ZO	
	3	24^2	30^1	33^3	27^4	O	ONO	N	O	
	4	24^8	29^7	32^5	26^7	ONO	NO	NO	NO	0,0261 regen en onweder des avonds $7^1/_2$ uur.

N. B. Thermometer naar CELCIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

van VRIJDAG 5 *October* 1860, N°. 40.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 Augustus 1860.

NEDERLAND.

In den namiddag van den 27sten is den kolonel Stieltjes te Breda een noodlottig ongeluk overkomen, met zijn paard, waarmede hij van een wandelrid terugkeerde en dat met hem viel. De kolonel is ten gevolge van den val den 28sten overleden, diep betreurd door zijne bloedverwanten, vrienden en door hen, die het voorregt hadden onder zijne bevelen te dienen. Den 31sten daaraanvolgende is zijn stoffelijk overschot zonder militaire eerbewijzingen, echter daarom niet minder plegtig, ter aarde besteld. Alle officieren, zoowel in activiteit als de gepensionneerde, benevens alle onder-officieren van het garnizoen en vele aanzienlijke burgers der stad waren daarbij tegenwoordig. Op de begraafplaats werd eerst door ds. van den Broeke, daarna door kapitein Pels Rijcken en ten slotte door den heer den Beer Poortugaal het woord gevoerd. Zij herdachten den overledene in zijne deugden, veel omvattende bekwaamheden enz. op eene waardige wijze. Hun ernstige taal maakte op allen een diepen indruk.

Men deelt van wijlen den kolonel G. J. Stieltjes de volgende levensbijzonderheden mede: De overledene is op 15 September 1797 te Zutphen geboren en trad in 1814 in dienst als bombardier-majoor bij de artillerie; 20 Jan. 1817 werd hij bevorderd tot 2den luit. bij het depot-batt. voor de koloniën No. 33; 17 Dec. 1819 overgeplaatst bij het 2de batt. artil.; 17 Julij 1823 benoemd tot 1ste luit. bij het 3de batt. artil; 18 Julij 1824 aangesteld tot adjud. bij het 2de batt. artill; 16 Aug. 1829 uit de betrekking van adjud. eervol ontslagen, om als 1ste luit. dienst te doen; 14 Dec. 1830 bij ontbinding van laatstgemeld batt. overgeplaatst bij het 4de batt. artill.; 21 Febr. 1833 benoemd tot 2den kapitein bij het bataillon vrijwillige artilleristen; 12 Maart 1833 benoemd tot kommandant der compagnie-artillerie van het 2de bataillon der 4de afdeeling mobiele Zuid-Hollandsche schutterij; den 27sten Nov. 1833 overgeplaatst bij den staf der artillerie en in opgemelde betrekking gedetacheerd; den 21sten Aug. 1837 eervol ontslagen als commandant van opgemelde artillerie-com. en toegevoegd aan het depart. van den grootmeester der artill; den 3den Jan. 1839 benoemd tot kapitein, den 21sten April 1841 eervol uit zijne betrekking bij opgemeld departement ontslagen, onder dankbetuiging voor de door hem in die hoedanigheid bewezene diensten en overgeplaatst bij het corps pontonniers, den 4den April 1851 benoemd tot commandant van dat corps, den 10den Sept. 1852 aangesteld tot majoor-commandant van dat corps; den 31sten Oct. 1855 benoemd tot luit-kolonel; den 3den Aug. 1857 benoemd tot commandant van het 2de reg. vest. artillerie en den 23sten Nov. 1857 bevorderd tot kolonel-commandant van gezegd corps, welke betrekking hij tot het laatste zijns levens eervol mogt bekleeden.

Uit het vorestaande blijkt, dat de overledene ruim 46 jaren in Nederlandsche dienst is geweest, waaronder ruim 40 jaren als officier. Onder zijne veldtogten behooren hoofdzakelijk die van 1830 in de vesting Yperen en in 1831, 1832, 1833 en 1834 in de vesting Breda. Hij is op 8 Oct. 1842 benoemd tot ridder der orde van den Nederl.-Leeuw. Op den 6den Dec. 1834 is hem het onderscheidingsteeken toegekend, ingesteld voor langdurige Nederl. dienst als officier. Den 10den Mei 1849 is hij benoemd tot ridder van de orde der Eikenkroon en den 17den April 1855 tot commandeur dier orde benoemd. Verder sierde het *Metalen Kruis* zijne borst. Zij, die den overledene in al zijne hoedanigheden hebben gekend, brengen hulde aan de nagedachtenis van hem, die als mensch zijn pad tot het laatste levensuur eervol en waardig bewandelde; de militaire stand verliest in hem een kundig en zeer ervaren hoofd-officier, de maatschappij een edel en regtschapen mensch, maar vooral de armen, die hij steeds zoo liefdadig ondersteunde, verliezen in hem een edelen weldoener.

— Men schrijft uit La Valetta (Malta), aan boord van den *Admiraal Wassenaar*, dd. 26 Julij:

»Den 21sten Julij zijn wij, na eene reis van 2 dagen, van Tunis alhier aangekomen. Te Tunis hebben wij ons een dag of vier opgehouden en zijn aldaar op audientie geweest bij den Bey; die ons zeer beleefd heeft ontvangen. De overblijfsels van het oude Carthago zijn belangrijker om te zien, dan de stad Tunis. Deze laatste kon ons niet bevallen. Bij onze aankomst alhier vernamen wij den moord der Christenen in Syrie gepleegd, waarbij ook de Nederlandsche consul is omgekomen; wij verwachtten dan ook wel de order om naar Beyruth te gaan, welke order in den loop dezer week gekomen is; ongelukkig is de telegraaf gebroken, zoodat van Marseille de telegrammen met stoomschepen medegebragt worden. Morgen (27 Julij) vertrekt de *Wassenaar* naar Beyruth. De *Zeeland* zal waarschijnlijk Dingsdag (31 Julij) gereed zijn, en de *Evertsen* eenige dagen later. Men is thans hier bezig naar zijn lek te zoeken. Als wij eenige dagen te Beyruth vertoefd en onze zending vervuld hebben, zullen wij waarschijnlijk daarna naar Alexandrie en Smirna vertrekken."

— Door eenige vrienden van den heer W. H. Suringar te Amsterdam, is aan dezen, op zijn zeventigsten geboortedag, eene gouden medaille, met toepasselijke incriptie, aangeboden.

— Te Utrecht is den 25sten Julij overleden de heer J. Schuurman, sedert een groot aantal jaren aan het hoofd der firma Theod. Schnurman en Zoon: de overledene was algemeen bemind als weldoener van zijn evenmensch, minzaam en opregt van karakter, vrijzinnig van beginselen en groot voorstander op het gebied der nijverheid.

— Te Amsterdam is overleden, en den 4den in de Westerkerk ter aarde besteld, de oud-commissaris voor de openbare werken aldaar, de heer C. W. M. Klijn. Bij het graf werd den afgestorvene, hulde gebragt voor zijne werkzame en nuttig afgelegde loopbaan, en vooral voor den ijver, waarmede hij den bloei van het genootschap *Arti et Amicitiae* heeft bevorderd.

— Wij vernemen, dat de heer W. Heinke, ingenieur van het Engelsche gouvernement, dezer dagen op last van de Londensche Lloyds de *Lutine* heeft onderzocht. Hij heeft bevonden dat het zand, hetwelk het wrak bedekte, is verdwenen en dat men derhalve nog in dit jaar mag verwachten, dat eene aanzienlijke hoeveelheid goud en zilver zal worden opgehaald.

ENGELAND.

In het Hoogerhuis is gedurende de laatste veertien dagen niets van overwegend belang voorgevallen.

Wat het Lagerhuis betreft, bestaat het belangrijkste in de behandeling in committé van de begrooting der kosten voor 's lands verdedigingswerken.

Lord Palmerston stelde den 23sten Julij eene resolutie voor, strekkende om de uitvoering te verzekeren van hetgeen door het committé voor de nationale defensie, in het belang der fortificatiewerken was aanbevolen. Hij herinnerde, dat de hertog van Wellington in 1847 de aandacht had gevestigd op den onvoldoenden staat van Engelands verdedigings-middelen. Ongelukkiglijk, aldus vervolgde spreker, heeft men toen geen gevolg gegeven aan den raad van den grooten veldheer. Dit kwam daardoor dat de natien, gewoon aan een langdurigen vrede, van nature weinig geneigd zijn te gelooven aan eene verandering ten dien aanzien.

De vraag is echter nu: zijn de omstandigheden thans van dien aard, dat zij als dreigend moeten worden beschouwd? (*Hoort! hoort!*) Het is overbodig te zeggen, dat het gevaar van onzen magtigen nabuur, den keizer der Franschen, komt. *Hoort, hoort!* Het is waar dat wij onlangs een handelstractaat met dien vorst hebben gesloten. Op dat tractaat moet men niet met geringschatting nederzien, en de wederkeerige handel vormt zeer zeker een der sterkste banden tusschen de beide natien. Maar in weerwil van dat tractaat kan men niet ten volle vertrouwen, dat eene natie, welke met zulk een krijgszuchtigen geest bezield is als de Fransche, eensklaps de voordeelen zoozeer zal op prijs schatten, dat het onnoodig zou zijn de herhaling te duchten eener uitbarsting van oorlogszuchtigen aard, waardoor wij met dat land in vijandelijkheden zouden kunnen worden gewikkeld.

Frankrijk heeft 600,000 man troepen, waarvan 400,000 gereed zijn om op te rukken, en de overige 200,000 ook zeer spoedig op de been gebragt kunnen worden. Frankrijk wendt voorts pogingen aan, om Engeland te overtreffen in zijne maritime krijgstoerustingen. Niemand kan beweren dat die groote toebereidselen noodzakelijk zijn voor de verdediging van dat land; want niemand kan onderstellen, dat er bij eene mogendheid, welke ook, eenig voornemen bestaat om in Frankrijk te vallen of dat rijk te verbrokkelen (*Hoort, hoort!*). Engeland is dus volkomen geregtvaardigd, wanneer het zich tegen elken plotselijken inval, waaraan het ten gevolge zijner aardrijkskundige ligging zoozeer is blootgesteld, tracht te vrijwaren. Men onderstelt dat op drieërlei wijze een inval in Engeland kan worden bewerkstelligd. 1o. Door een inval met het oog op eene permanente bezetting, doch dit is eene eventualiteit, welke men redelijkerwijze niet verwachten kan, 2o. door een regtstreekschen aanval op de hoofdstad, en 3o. door een inval met het doel om onze arsenalen te vernielen en ik erken dat zodanige inval het doel zoude hebben, dat men zich zou kunnen voorstellen, want wij zouden alsdan overgeleverd zijn aan de genade van Frankrijk.

De redenaar verklaarde, na alvorens gewezen te hebben op de militaire toebereidselen in de landen op het Vasteland, dat het een groote misslag zou zijn van de zijde der natie en een verraad van den kant der regering, indien geen afdoende maatregelen werden genomen tot verzekering der nationale verdediging.

Indien, aldus vervolgde lord Palmerston, Londen te eeniger tijd in gevaar mogt komen, dan is het eenige waarvoor wij behooren te zorgen, daarin gelegen, dat wij met de meest mogelijke militaire magt den vijand kunnen bestrijden. Om daartoe nu te geraken, moeten wij zoodanige maatregelen nemen, dat wij slechts weinig soldaten noodig hebben om onze werven te verdedigen, ten einde eene te grootere strijdmagt ter beschikking der hoofdstad te kunnen stellen.

De regering stelt dus voor, om een bedrag van twee millioen voor de werkzaamheden nog in den loop van dit jaar uit te voeren, uit het geconsolideerde fonds te nemen en verder telkens zooveel als de werkzaamheden, volgens het verslag der commissie, zullen vereischen, totdat een bedrag van negen milioen aangewend zal zijn.

De heer Bright verklaarde dat gedurende de zeventien jaren dat hij zitting had in het Lagerhuis, eene kwestie van zoo hoog belang niet voor het Huis gebragt is, zonder voorafgaande kennisgeving. Hij is dus tegen de afhandeling dier zaak in een enkelen dag.

De heer Osborne zeide dat lord Palmerston redenen van zeer onrustbarenden aard heeft doen gelden. Hij stelde voor om niet te stemmen onder den indruk van den schrik, welligt daardoor te weeg gebragt, maar de beraadslagingen te verdagen.

Lord Palmerston verklaarde daarop, dat hij zich overtuigd hield dat het Huis, hoe meer het over de kwestie nadenkt, zooveel te meer zal inzien dat het noodzakelijk is het voorstel der regering te ondersteunen. Hij was bij gevolg niet tegen eene verdaging der discussie, maar stelde zelfs voor die te hervatten op 2 Aug.

In de alstoen hervatte discussiën stelde de heer Lindsay het volgende amendement voor: »Daar de voornaamste verdediging van Groot Brittanie tegen een buitenlandschen aanval afhangt van eene magtige marine, zoo is het niet noodig aanzienlijke uitgaven te doen, om permanente fortificatiewerken te land te doen daarstellen." Over dit amendement en de aanvrage van lord Palmerston hadden uitvoerige discussiën plaats; verschillende leden waren van oordeel, dat Engeland, om zich tegen een vijandelijken inval te vrijwaren, vooral moest rekenen op zijne vloot, en verklaarden zich dus voor het amendement van den heer Lindsay. De heer Bright nam uit het voorstel van lord Palmerston aanleiding om de politiek van het tegenwoordige kabinet te gispen, terwijl lord Palmerston zijn voorstel op dezelfde gronden als bij de indiening er van verdedigde. Hij zeide, te vertrouwen dat de vredelievende betrekkingen, welke thans tusschen Frankrijk en Engeland bestaan, niet zullen worden verbroken, maar hij was tevens overtuigd dat het eenige middel, om zich tegen een aanval te waarborgen, daarin bestaat, dat men altijd gereed is zich te verdedigen en dat, als men zich sterk genoeg daartoe gevoelt, men veel kans heeft in vrede met zijne naburen te blijven.

Het resultaat was, dat het amendement met 268 tegen 39 stemmen werd verworpen en het voorstel der regering zonder stemming werd aangenomen.

Wat de verdere handelingen van het Lagerhuis aangaat, deze komen op het volgende neder:

Den 26sten heeft de heer Griffith aan de regering gevraagd, of de buitengewone Napelsche gezant, die te Londen is aangekomen, het een of ander voorstel heeft gedaan, ten doel hebbende het Britsch gouvernement over te halen tot eene onderhandeling met de andere mogendheden, om tusschen den koning van Napels en Garibaldi een wapenstilstand voor den tijd van zes maanden te verkrijgen. Tevens wenschte de spreker te vernemen, of het gouvernement voornemens was van zulk een voorstel aan te nemen.

Lord John Russell heeft daarop eerst tot aanvulling van zijn antwoord op eene vroegere vraag van den spreker gezegd, dat koning Victor Emanuel aan Garibaldi reeds had voorgesteld, een wapenstilstand met Napels te sluiten, en zich te verbinden van in geen geval het Napelsche vasteland aan te tasten, welk voorstel volkomen met de bedoelingen strookt, die de Britsche regering aan het kabinet van Turin had te kennen gegeven. Wat voorts thans de gedane vraag betrof, daarop verklaarde de lord, dat de bedoelde buitengewone Napelsche gezant H. M. gouvernement heeft voorgesteld, om als bemiddelaar tusschen den koning der Beide Sicilien en Garibaldi op te treden (welke bemiddeling ten doel moest hebben wat koning Victor Emanuel reeds aan Garibaldi had voorgesteld), en wanneer die tusschenkomst door Garibaldi van de hand werd gewezen, gezamenlijk met Frankrijk, hem door kracht van wapenen tot een wapenstilstand te noodzaken. De lord verklaarde ten slotte, dat H. M. regering hare adhaesie aan het voorstel had geweigerd.

Den 27sten bragt lord John Russell de Siciliaansche aangelegenheden ter sprake, hetgeen spreker den vorigen dag gezegd had, was door de bladen naauwkeurig vermeld. Het was ook ter kennis gekomen van den Napelschen gezant, die aan spreker daarop een brief had gerigt, waarin hij zich beklaagde dat de bewoordingen der door hem gedane voorstellen, niet getrouwelijk door spreker waren teruggegeven. Die voorstellen waren spreker mondeling gedaan en hij had gemeend die naauwkeurig aan het Huis medegedeeld te hebben. De brief is van den volgenden inhoud:

Londen 27 Julij.

»*Mylord!*

»Het antwoord, door Uwe Exc. gisteren op eene interpellatie van den heer Griffith, met betrekking tot den oorlog op Sicilie en den te sluiten wapenstilstand gegeven, gaf niet juist terug de bedoelingen van mij of van mijne regering, en daarom verzoek ik u uwe verklaring in het Lagerhuis wel te willen rectifiëren. Ik heb aan Uwe Maj. regering gevraagd, in overeenstemming met Frankrijk en Piemont, eene pressie te willen uitoefenen op Garibaldi, met het doel een wapenstilstand voor zes maanden te verkrijgen, opdat de onderhandelingen over eene alliantie met Piemont ten einde gebragt zouden kunnen worden en de bijeenkomst der nationale vertegenwoordiging zou kunnen plaats hebben. Het denkbeeld, dat door de bovengenoemde mogendheden tot dat doel geweld zoude worden uitgeoefend, is niet bij mij opgekomen, evenmin als bij de regering, welke ik de eer heb te vertegenwoordigen.

»Ik heb de eer enz,

»A LA GRECA."

Lord John Russell achtte het niet noodig hieraan iets toe te voegen.

De heer Lindsay vroeg vervolgens, welke stappen gedaan waren om uitvoering te geven aan de vroeger door het Huis aangenomen resolutie ten gunste van een scheepvaartverdrag met Frankrijk.

Lord John Russell antwoordde dat toen het Huis die resolutie had aangekomen, lord Cowley werd gemagtigd met de Fransche regering over het bewuste onderwerp te onderhandelen. Toevallig heerschte toen in Frankrijk eene groote agitatie over de concessien aan de Engelsche fabriekgoederen toegestaan, en de resolutie van het Huis verwekte eene groote bezorgdheid in de Fransche havens. De Fransche regering werd van alle zijden met adressen bestormd en uitgenoodigd, geene verandering in de scheepvaartwetten te brengen. In zulk een tijd, zeide lord Cowley, had de onderhandeling geen kans op welslagen en in een onderhoud met den heer de Thouvenel bespeurde hij dat de Fransche regering buitendien niet voornemens was, met het oog op de door Engeland in 1848 ingevoerde hervormingen, iets in hare scheepvaartwetten te veranderen. Onder deze omstandigheden besloot lord Cowley, de onderhandelingen tot een gunstiger tijdstip uit te stellen.

In antwoord op eene interpellatie, heeft lord John Russell den 30sten verklaard, dat Engeland een buitengewonen commissaris naar Syrie heeft gezonden, ten einde aldaar, in overleg met de gevolmagtigden der andere mogendheden, Turkije inbegrepen, in het belang der Christenen op te treden. Lord Dufferin is door de regering als zoodanig benoemd.

Den 31sten heeft de heer Cochrane gevraagd of het waar was, dat een brief van den meest vriendschappelijken aard van den keizer der Franschen ontvangen en aan den secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken medegedeeld is. Zoo ja, of die brief Zaturdag jl. bekend is gemaakt in den boezem van het kabinet.

Lord John Russell antwoordde hierop het volgende: De Fransche gezant heeft mij een' particulieren brief, hem door den keizer der Franschen gegeven, medegedeeld. De brief getuige van de meest vriendschappelijke gevoelens jegens dit land en gaf het verlangen te kennen, dat beide natien eene en dezelfde staatkunde zouden volgen. Ik heb dien brief aan mijne ambtgenooten laten zien, maar het is een particuliere brief en ik heb dien terug gezonden aan den Franschen gezant. De regering kan dien derhalve niet mededeelen aan het Huis.

Den 3den Augustus heeft lord John Russell op eene vraag van den heer Rich geantwoord, dat in de conferentie te Parijs een protocol is opgesteld, waarin geconstateerd wordt, dat op uitnoodiging der Porte door de groote mogendheden 12,000 soldaten, waarvan de helft door Frankrijk te leveren, naar Syrie zullen worden gezonden. Het verblijf van die vreemde troepen zal niet langer dan zes maanden mogen duren.

Ook is er een protocol geteekend, waarbij de Porte wordt uitgenoodigd hare in 1856 aangegane verbindtenissen na te komen en waarin tevens wordt geconstateerd dat uit deze expeditie naar Syrie geen regt tot eene toekomstige interventie zal voortvloeijen.

Op eene andere vraag antwoordde lord John Russell dat Oostenrijk en Rusland bedenkingen hebben geopperd tegen eene conferentie over de Savooische aangelegenheden; zoo zij die bedenkingen niet laten varen, zal de zaak op eene andere wijze moeten worden geschikt.

Volgens het *Court Journal* zoude het Parlement eerst in de derde week van Augustus geprorogeerd worden.

FRANKRIJK.

Een in den *Nord* voorkomende particuliere brief uit Beyruth verspreidt, — indien men dat orgaan van Rusland vertrouwen mag, — eenig licht over dit vreemdsoortige document. In die correspondentie wordt namelijk verzekerd, dat het geheele vredestraktaat tusschen de »oorlog voerende" partijen gesloten, niets is dan eene kleine, door de Porte gespeelde komedie. De emir Bechir van Bourname en de andere Christenen die het verdrag onderteekenden, zijn namelijk allen creaturen van Kurchid-Pacha, terwijl de overgroote meerderheid der Christelijke bevolking geenszins bereid is het traktaat te erkennen. De genoemde emir is de Kaimakan der Christenen, doch is dit slechts in naam. Vroeger namelijk trok hij voor hen partij, maar toen ook hebben de Turksche autoriteiten het hem zóó moeijelijk gemaakt, dat voor hem niets anders overbleef dan zijne betrekking neder te leggen. Daar zijne persoonlijke eerzucht zich evenwel hiertegen verzette, trad hij in eene vergelijk met de Turksche autoriteiten, wier gedienstige slaaf hij sedert is geweest, steeds het belang der Christenen aan zijn eigenbelang opofferende. — Het spreekt van zelf dat wij deze bijzonderheden geheel voor rekening van den *Nord* laten.

Bij al wat in de laatste tijden omtrent de Drusen en de door hen gepleegde gruwelen is medegedeeld, kan de navolgende vlugtige schets van hun godsdienstig systeem niet ondienstig zijn.

De Drusen erkennen het bestaan van een eenigen onzigtbaren God, zonder dat zij diens wezen of hoedanigheden trachten te leeren kennen. Volgens hunne leer heeft die Godheid zich onderscheidene malen in eene menschelijke gedaante op aarde geopenbaard, zonder daarbij ooit eene menschelijke zwakheid of onvolmaaktheid aan den dag te hebben gelegd. De laatste maal is dit gebeurd in de 5de eeuw der Hegira (de 11de der Christelijke jaartelling), toen zij op aarde verscheen in den persoon van Hakem Biamr-Allah, die na een leven vol van wonderen, ten hemel is gevaren, om eenmaal weder op aarde te verschijnen en alsdan al zijne aanhangers het meest volmaakte geluk deelachtig te doen zijn. Deze gewaande hemelvaart heeft, volgens de geschiedschrijvers, onder de volgende omstandigheden plaats gehad. Hakem had een Indischen slaaf, Hamzé genaamd, die met zulke buitengewone begaafdheden was toegerust, dat zijn meester hem tot eersten staatsdienaar benoemde. Hamzé had daarop in stilte een minnehandel aangeknoopt met Hakems zuster, waarover Hakem, dit vernemende, zoo woedend werd, dat hij besloot den vermetelen slaaf ter dood te doen brengen. Hamzé nam hierop zijne toevlugt tot zijne geliefde, die om haren minnaar te behouden, haren broeder Hakem, terwijl deze zich in zijne badkamer bevond, eene koord om den hals sloeg en hem verworgde. Nadat zij vervolgens het lijk met behulp van Hamzé had begraven, riep zij het volk bijeen en maakte openlijk bekend, dat haar broeder in eene wolk ten hemel was gevaren, terwijl Hamzé van zijn kant afkondigde, dat Hakem hem vóór zijn afscheid de noodige volmagt had verleend tot uitbreiding zijner godsdienst en hem daartoe zijne geschriften had nagelaten. Deze geschriften, die bij de Drusen tot nu toe hoog in eere zijn gehouden, bevatten hoofdzakelijk de volgende grondstellingen: Eens zal Hakem op aarde terugkomen (die tijd zou nu ophanden zijn). Hij komt dan met het doel om het geheele menschdom aan de heerschappij der Drusen te onderwerpen. Het menschdom zelf heeft van alle eeuwigheid bestaan en zal eeuwig voortduren; maar het getal der levenden is bepaald, zoodat dit niet vermindert noch vermeerdert, terwijl de zielen der afgestorvenen slechts in de ligchamen der nieuw geborenen overgaan. Al wat in het geheim gebeurt, is geoorloofd, zoodat eene verborgen misdaad iemand niet als eene zonde mag worden toegerekend. De echtscheiding is bij de Drusen geoorloofd, doch zij mogen slechts ééne vrouw te gelijk hebben. Wanneer eene vrouw hen niet langer bevalt, dan hebben zij niets anders te doen, dan haar eene schadevergoeding uit te betalen en haar daarmede weg te zenden. Zij gelooven aan kwade geesten en toovenaars, maar daartegen weten zij van geene vastendagen, verboden spijzen of bedevaarten, terwijl overigens hunne godsdienstige plegtigheden nagenoeg met die der Muzelmannen overeenkomen, ofschoon deze laatste, en vooral die der orthodox Mahomedaansche partij, hen wegens hunne afwijking van het Islamismus haten. De Drusen zijn voorts verdeeld in twee hoofdklassen, die der *akouls* of wijzen, en die der *djahels* of oningewijden. De wijzen, ten getale van 10,000, zijn eene heilige kaste, kenbaar aan een witten tulband, als het zinnebeeld van zuiverheid, van bijzonder maaksel. Deze mogen niet rooken, noch zweren en geene weduwe trouwen. Iedr der Drusen, op wiens gedrag niets te zeggen valt, kan na het vole

brengen van zekere godsdienstige ceremoniën in die kaste worden opgenomen. De *djahels* vormen het overig gedeelte der Drusische bevolking, die zich, gelijk bekend is, uitstrekt over de geheele landstreek van Arnoum tot Baalbeck en langs de Middellandsche Zee van Djesair tot Saïda.

DUITSCHLAND.

Men meent te weten, dat op den verjaardag van keizer Frans Jozef belangrijke hervormingen in Oostenrijk zullen worden ingevoerd.

De *O.-D. Post* zegt, dat in de eerste zitting van het Comité, bestaande uit leden van den Hongaarschen rijksdag, een memorandum op den grondslag van zuiver federalistische beginselen, zal ingediend worden. Men zegt, dat graaf Szecsen de opsteller daarvan is, en dat het waarschijnlijk met groote meerderheid goedgekeurd zal worden.

Volgens een schrijven uit Weenen, heerscht in Hongarije in de gemoederen der bevolking eene groote gisting. Wanneer bij openbare feestelijkheden redevoeringen worden gehouden, dan kenmerken deze zich steeds door vrijheidsademende betuigingen en een verlangen naar het herstel eener zelfstandige regering, terwijl het in die redevoeringen ook niet ontbreekt aan sarcastische uitdrukkingen en aanvallen op het tegenwoordige regeringstelsel. Het schijnt, volgens datzelfde schrijven, dat de Oostenrijksche regering het gevaar dat haar uit Hongarije bedreigt, wil voorkomen door even als in 1848, de verschillende nationaliteiten in Hongarije tegen elkander in het harnas te jagen. Althans dezelfde personen, die daarin in 1848 slaagden, zijn thans naar Weenen ontboden, waarschijnlijk met het doel hun van gelijke instructiën te voorzien als toen. Men denkt echter dat de pogingen der regering ditmaal vruchteloos zullen zijn.

Reeds hebben te Pesth ongeregeldheden plaats gehad, die echter onmiddelijk onderdrukt zijn. Zij ontstonden naar aanleiding van eene demonstratie bij fakkellicht, ter eere van een Protestantschen super-intendent, hoewel de politie hare toestemming daartoe geweigerd had. De zaak heeft echter geen ernstige gevolgen gehad.

De generaal Benedek, landvoogd van Hongarije, heeft bij zijne terugkomst te Pesth, onmiddelijk alle dagbladschrijvers bij zich ontboden en, naar men zegt, hun te kennen gegeven, dat zij voortaan over de politieke aangelegenheden des lands niet langer het stilzwijgen behoeven in acht te nemen. Dit stilzwijgen werd hun eenigen tijd vroeger bevolen door den directeur van policie te Weenen, den heer von Weber. Men voegt er bij, dat de keizerlijke regering met dat stilzwijgen evenmin gediend is als met de vrijheid, die de Hongaarsche pers zich vroeger veroorloofd had. Die reserve scheen haar geen gunstig voorteeken te zijn.

Het kan echter ook zijn, dat de regering hiermede niets anders dan eene concessie op het oog heeft.

— De Zwitsersche dagbladen uiten zich algemeen zeer ongunstig over hetgeen in de laatste zitting der bondsvergadering verhandeld en besloten is. Daarin is volgens die bladen niets gedaan tot handhaving van de eer en het belang des vaderlands. Zij vinden zelfs eene beleediging voor het nationale gevoel in de geringschatting, waarmede de president zich uitgelaten heeft over de heerschende denkwijze in Zwitserland tegen de aanmatiging van keizer Napoleon, vooral ter zake van de inlijving van noordelijk Savoye.

Het *Journal de Genève* behelst een belangrijk document betreffende de Savooische aangelegenheid, waarin op eene afdoende wijze de Fransche bewering wordt wederlegd, dat de neutraliteits verklaring der bekende provinciën alleen in het belang van Sardinie plaats had. Daarin vindt men namelijk de stellige verklaring, in 1814 door de gevolmagtigden van Engeland, Rusland en Oostenrijk aan de bondsregering gedaan, dat de neutralisatie der provinciën Chablais en Faucigny alleen bepaald is ter handhaving der Zwitsersche onafhankelijkheid, en om Zwitserland militaire grenzen en tevens de middelen te geven tot verdediging van den bergpas over den Simplon.

— De berigten uit St. Petersburg geven, hoog op van de verontwaardiging, die de tijdingen van de gruwelen in Syrie, zoowel in gemelde stad als in vele overige deelen van het Russische rijk, veroorzaakt hebben. Er heerscht slechts één gevoelen, namelijk dat men de Christenen in het Ottomanische gebied niet alleen krachtdadig beschermen, maar de Muzelmannen ook voor goed uit Europa verdrijven moet. Het leger is woedend. Zoodra de keizer in het kamp van Krasnaë Selo was gearriveerd, merkte men eene geestdrift op, waarvan de beteekenis aan niemand ontsnapte, en de keizer heeft ruimere belooningen aan de manschappen doen uitreiken, dan sedert langen tijd het geval was. Het leger houdt zich geheel en al overtuigd, dat de oorlog met Turkije op handen is. Te Moscou is de orthodoxe partij, zoo mogelijk, nog meer verontwaardigd dan elders. De geestelijken werken die gezindheid in de hand. In hunne predikatien zeggen zij, dat Rusland door onverschilligheid niet langer dien verschrikkelijken toestand mag doen voortduren. Zich langer lijdelijk te betoonen, ware zooveel als zich medepligtig maken aan de moordtooneelen. De autoriteiten doen niets om deze predikatien te keer te gaan. De grijsaards, die zich het jaar 1812 herinneren, verklaren zelfs, dat de opgewondenheid en de haat tegen de Franschen destijds niet zoo groot was als thans tegen de Turken.

— Wat dit laatste aangaat, dient men vooral in het oog te houden, dat het berigt door een Fransch blad werd medegedeeld.

De Russische minister van justitie, graaf Panin, sedert het overlijden van Rostwzow, voorzitter der commissie voor de kwestie van de emancipatie der lijfeigenen, heeft den keizer zijn persoonlijke meening over deze gewigtige aangelegenheid medegedeeld. Hij is het denkbeeld eener trapsgewijze emancipatie toegedaan en eischt daarvoor een tijdperk van overgang van zes jaren.

Bij keizerlijke ukase is het tabaks-monopolie, dat tot dusverre in het koningrijk Polen bestond, opgeheven en bij wijze van proef eene belasting op het verbruik van tabak en sigaren ingevoerd.

ITALIE.

Garibaldi heeft onlangs een besluit uitgevaardigd, waarbij ten behoeve der armée eene belasting van 2 % op het kapitaal der geestelijke goederen is uitgeschreven. Het blijkt thans, dat hem voor het oogenblik geen meer geschikten maatregel overbleef om in de behoeften van het krijgswezen te voorzien. De gelden die hij te Palermo heeft opgedaan, zijn toch reeds uitgeput, en ofschoon zijn gouvernement niet kwistig met de geldmiddelen omgaat, zoo spreekt het van zelf, dat het cyfer der uitgaven, bij den gestadigen toevloed van nieuwe manschappen, die gekleed en betaald moeten worden, vooreerst nog steeds klimmende blijft. Daarbij komt dat de bankiershuizen te Turin en Milaan hem wel geld genoeg willen voorschieten, maar niet zonder voldoenden waarborg van de Piemontesche regering, die evenwel dezen waarborg bepaald van de hand heeft gewezen. Intusschen had de afschaffing van de belasting op de granen insgelijks eene leemte in de geldmiddelen doen ontstaan, doch daarin heeft het departement van financiën voorzien door de uitschrijving eener buitengewone opbrengst, waardoor het bestaande te kort binnen veertien dagen moet zijn aangezuiverd. Men maakt hierbij niet ten onregte de opmerking, dat de bewoordingen der circulaire, waarmede de minister hiervan aan de besturen kennis geeft, wel wat scherp zijn. »Gij hebt de minder vlugge betalers," zegt hij »slechts aan het verstand te brengen, dat het gouvernement zijne verpligtingen kent en die zal weten te vervullen; dat het niemand onnoodig wil lastig vallen, maar dat het ook niet zwak is; dat het wel een verzoenenden geest ademt, maar dat het aan den anderen kant zich krachtig weet te doen gelden, gelijk het een gouvernement als het onze betaamt, hetwelk regtvaardig in plaats van willekeurig te werk gaat en steunt zoowel op de liefde der welwillenden als op de goedkeuring van allen."

— Het officieele dagblad van Rome deelt thans den tekst mede van de allocutie, welke de paus den 13den dezer gehouden heeft. Men weet dat de Heilige Vader zich daarin met alle kracht heeft doen hooren tegen de vervolgingen, waaraan de hoogere en lagere geestelijkheid van de zijde van Sardinie heeft blootgestaan, omdat zij geweigerd heeft het te Deum te helpen vieren, bij gelegenheid van den verjaardag der invoering van de Sardinische constitutie. In die allocutie nu worden de geestelijken opgenoemd, die daarvan de slagtoffers zijn geweest. Voorts wordt gewaagd van de pogingen in de staten van Sardinie aangewend, om de godsdienst aan te randen door middel van scholen, dagbladen, brochures, platen, enz., pogingen welke maar al te zeer vruchten hebben gedragen, en welke blijkbaar ten doel hebben, om den Heiligen Vader zijn wereldlijk gezag voor goed te ontnemen. Wijders vereenigt de paus zijne zaak met die der vervallen verklaarde dynastien in de hertogdommen, door van den gezamenlijken roof te spreken, ten gevolge van de inlijving der gewesten gepleegd. Overigens is het niet onopgemerkt gebleven, dat in de allocutie volstrekt geen gewag wordt gemaakt van eene aanstaande hervorming, in welken zin of op welke schaal ook.

De paus heeft aan de bisschoppen een rondgaanden brief doen toekomen betreffende de gruwelen in Syrie.

De Heilige Vader beklaagt zich daarin over de moorden op de Maronieten gepleegd, en geeft zijn afschuw te kennen over die barbaarschheid. Voorts roemt de paus de Fransche expeditie zeer; hij wenscht dat de gruwelen der ongeloovigen beteugeld en de vijanden der godsdienst, der zedeleer, regtvaardigheid en maatschappelijke orde gestraft zullen worden.

BELGIE.

Voor de regtbank te Gent is eene zaak behandeld, welke wegens haren bijzonderen aard veel opziens heeft gebaard. Zij komt hierop neder: De zuster van zekeren Richard Korsch, een Duitscher, geemployeerde bij een handelshuis te Antwerpen, was door haren broeder geplaatst in een instituut der zusters van liefde te Melsele, onder voorwaarde, dat hare godsdienstige belijdenis, zijnde de Luthersche, geëerbiedigd zou worden. In weerwil van die belofte liet de bestuurderes van het instituut dat meisje, dat zwak van verstand was, doopen en wel in overleg met den pastoor der Augustijner kerk te Antwerpen, P. G. Bogaerts en P. J. Schoofs, lid van de orde der Jezuiten, mede aldaar. Zoodra de broeder lucht van het gebeurde kreeg, eischte hij haar op, doch te vergeefs.

Men bragt haar toen naar Parijs, later naar het convent der Carmeliten te Antwerpen, om zich daar voor het noviciaat voor te bereiden, en eindelijk naar het convent der zusters van liefde te Eecloo. Zoodra haar broeder te weten was gekomen dat zij zich daar bevond, eischte hij haar op, waarna men haar in alle stilte des nachts naar Brugge bragt en wel in het klooster der Dames Anglaises, die echter haar niet durvende houden, haar aan den zaakwaarnemer van het gesticht, zekeren Callagham, toevertrouwden, die haar uit vrees voor vervolging naar Gend bragt. Daar werd zij eindelijk, op aanwijzing van dien Callagham, gevonden, nadat deze eerst nog de politie had trachten om den tuin te leiding. Op grond van deze feiten werden bovengenoemde geestelijken, zekere Rosalie de Duve, modistete Antwerpen, Marie de wolf, superieure van de zusters der liefde te Eecloo J. A. van Peteghem, priester en geestelijk directeur van deze inrigting, alsmede de zoo even genoemde zaakwaarnemer Callagham beschuldigd van sedert Mei 1859 tot Jan. 1860 de minderjarige Auna Bella Korsch bedriegelijk te hebben opgeligt of weggevoerd van de plaats, waar zij door haren broeder en voogd was geplaatst, of althans van medepligtigheid van die ontvoering.

Bij vonnis der regtbank, den 4den dezer gewezen, zijn al de beschuldigden, hoewel hunne handelingen worden afgekeurd, vrijgesproken, hoofdzakkelijk op grond, dat ten aanzien van het vervoer van A. B. Korsch geen geweld heeft plaats gehad. Men neemt als zeker aan, dat van dit vonnis appel zal worden aangeteekend.

AMERIKA.

Aan den Peruaanschen gezant te Washington is te kennen gegeven, dat hij zijne paspoorten zoude ontvangen, indien zijne regering het ultimatum van de regering der Unie niet aanneemt. Aan den Amerikaanschen gezant te Callao is in last gegeven, de betaling van zekere schuldvorderingen van Amerikaansche burgers te eischen, en zoo dit geweigerd mogt worden, de diplomatieke betrekkingen met Peru af te breken.

— De *Great Eastern* zoude, volgens berigten uit New-York reeds den 16den dezer naar Europa terugkeeren.

— Uit de tot nu toe gedane onderzoekingen van den ouden transatlantischen telegraafkabel is gebleken, dat die kabel niet meer te gebruiken is, en het de moeite niet zou loonen hem uit zee op te halen.

— Ongeveer veertien dagen geleden is te New-York het doodvonnis voltrokken aan een beruchten moordenaar en zeeroover, Hicks genaamd. Voor dat hij zijne straf zoude ondergaan, bekende hij den moord, voor welken hij ter dood veroordeeld was, benevens nog een twaalftal andere moorden, vroeger door hem gepleegd; ook dicteerde hij zijne afschuwelijke levensgeschiedenis aan een dagbladschrijver en vermaakte het honorarium aan zijne familie. Vervolgens trok hij een fantastisch zeemansgewaad aan, als ging hij naar een gemaskerd bal, en gaf zich zelven aan den beul over. Doodvonnissen worden te New-York in den regel half en half in het geheim voltrokken; ditmaal echter werd »ten gevalle van het publiek" hierop eene uitzondering gemaakt, terwijl bepaald werd dat Hicks zijne straf op een digt bij de stad gelegen eiland zoude ondergaan, waar hij zijn laatsten moord had gepleegd. Daarheen voer de veroordeelde met de regters, den beul, de galg en ongeveer 500 speciaal daartoe genoodigden. Het gezelschap at, dronk en schertste, als gold het een pleiziertogtje, en om het uitstapje eerst regt pleizierig te maken, voer de stoomboot niet regelregt naar het eiland, doch maakte nog een goeden omweg om zoo digt mogelijk langs de *Great Eastern* heen te varen. Eerst daarna stevende men naar het eilandje, dat door met vlaggen versierde booten was omringd. Hicks stierf te midden van minstens 10,000 toeschouwers. De vrienden van den mayor van New-York besloten dezen ambtenaar een adres van dankbetuiging te doen toekomen, omdat hij zoo vriendelijk was hen tot de bijwoning van dit schouwspel uit te noodigen.

CHINA.

Volgens particuliere berigten van Hongkong van den 11den September jl. hebben de geallieerden op den 21sten Augustus het voornaamste der aan de Peiho gelegene forten aangevallen en na eene moedige verdediging van vier of vijf uur stormenderhand ingenomen met een verlies van driehonderd à vierhonderd man aan gesneuvelden en gewonden. Toen het lot van dit fort beslist was, hebben de bezettingen der overige forten zich overgegeven. De laatste mededeelingen behelzen, dat de bevelhebber der geallieerde troepen en de pleuipotentiarissen met een belangrijk gedeelte hunner manschappen zonder tegenstand te ondervinden tot Tien-Tsin zijn doorgedrongen. In den toestand der omstreken van Hongkong was geene verandering gekomen. Geruchten van overwinningen op de rebellen waren verspreid geworden, doch deze verdienden geen vertrouwen.

Aan den *North China Herald Extra* van 3 September jl. ontleenen wij nog het volgende:

Nadat er eene zorgvuldige verkenning gemaakt was, trokken de troepen, bestaande uit de artillerie, de genie, het 44ste regiment, het bataillon der Koninklijke mariniers en het 67ste regiment, op den 20sten Augustus uit Ton Koo, en bivouakkeerden gedurende den nacht in de effene vlakte, in front van het aan te vallen sterke fort, doch buiten het bereik van diens geschut.

Gedurende den nacht werden er batterijen aangelegd, aarden werken opgeworpen, en loopgraven gemaakt ten einde de nadering der aanvallers gemakkelijker te maken. Ligtkogels werden van tijd tot tijd uit het fort geworpen, welke een schoon gezigt opleverden, doch niet in staat waren om de geallieerde troepen aan den vijand te doen ontdekken.

Op den 21sten ongeveer te 3 uur 's morgens begon de artillerie in positie te komen; de genie met den regtervleugel der Koninklijke mariniers, welke de pontons en ladders droegen, volgden weldra en ten 5 ure waren het 67ste, 44ste en de rest van het bataillon mariniers in aantogt tegen den vijand. Het was een schoone kalme morgen, — de vlakte geleek eene billiardtafel, doch was doorsneden met diepe slooten, en op sommige plaatsen zakte men tot over de knie in de modder. Er was genoegzaam licht, om de nadering der geallieerde troepen door de Chinezen te doen opmerken. Toen men binnen het bereik van hun geschut kwam, vielen weldra kogels rondom de naderende kolonnes.

Eene Fransche magt, bestaande uit 1500 man infanterie en artillerie, betrok eene gunstige positie, en het geschutvuur werd met eene schitterende uitwerking op den regter en linker vleugel geopend.

De infanterie kreeg bevel zich zoo veel mogelijk te dekken door op den grond te gaan liggen, ten einde de springende kogels en de barstende granaten te ontwijken, welke nu van drie andere forten kwamen, bezijden datgene, hetwelk aangevallen werd.

De goede bediening der artillerie, vooral der Armstrongkanonnen en der mortieren van 8 duim, werd weldra zigtbaar; ieder schot kwam in de werken, en de zware granaten barsten met eene ontzettende naauwkeurigheid. Ongeveer ten 7 uur sprong het groote magazijn in de lucht, met een slag, welke die der artillerie verre overtrof; het was een verheven schouwspel, hetwelk niet ligt zal kunnen beschreven, noch vergeten worden door degenen, die er ooggetuigen van waren; doch de vijand hervatte zijn vuur, en legde eenen merkwaardigen moed aan den dag in de verdediging van zijne zaak.

De Fransche en Engelsche infanterie sloten zich langzamerhand aan één, — de eerste met het 67ste en de regtervleugel van het 44ste regiment.

Al *tirailleerende* trokken zij vooruit, hun vuur openende op de wallen en de schietgaten. De gewonden werden spoedig naar achteren gebragt.

Bewonderenswaardig was het moedig gedrag der Chinesche koelis gedurende het gevecht; met het aanbrengen van amunutie kon niemand zich beter dan zij gedragen hebben.

De pontons beantwoordden niet aan het doel, hetzij dat ze beschadigd waren, hetzij door den aard der hinderpalen, en werden nedergelegd. De mariniers bragten nu de ladders naar den regtervleugel, waar de Franschen beproefden over te komen, en wierpen de ladders over eene aldaar aanwezige sloot. Eene menigte manschappen maakten hiervan als bruggen gebruik om over te komen, terwijl anderen tot aan de hals in het water staande, de ladders ondersteunden. De ligte bamboezen ladders der Franschen waren gemakkelijk op te stellen, en hierop gingen de bondgenooten, Engelschen en Franschen, ter bestemming voort.

Zoo ver men kon zien, waren de Franschen het eerst op de wallen, doch de Engelschen kwamen het eerst binnen dezelve, door een wijd schietgat binnen te kruipen.

Op hetzelfde oogenblik werd aan de hoofdpoort eene ingang bewerkstelligd en de vaandels van het 67ste regiment werden gezien, wapperende te midden hardnekkige worsteling binnen de wallen, om de eervolle positie te behouden, welke zij veroverd hadden. De ondersteuningstroepen drongen steeds op; het kanonvuur aan de zijde der geallieerden hield op, en de eenige schoten, welke nog gehoord werden, waren die binnen het fort, terwijl de verdedigers ontmoedigd terugtrokken voor den ontembaren moed der barbaren.

Het fort gaf zich ongeveer te half negen ure over. Zijne legging, welke die der anderen beheerscht, was oorzaak, dat ook de overige forten aan beide zijden der rivier gelegen, aan de bondgenooten werden overgegeven.

Bijna al de kanonnen, welke tot de *Carmorant Lee*, en *Plover* behoord hadden, en bij den aanval in het vorige jaar gezonken waren, werden binnen het fort op de wallen gevonden.

Eenigen tijd te voren had een gevecht plaats gehad, waarbij de Tartaarsche kavallerie zich moedig gedragen had, bij het chargeren op twee stukken geschut der batterij van *Stirling*. Zij werden geslagen door het eskorte, bestaande uit 30 der *Fanes Horse*, onder den luitenant *Macgreger*, die zelf ernstig gewond werd. Van tijd tot tijd naderden de Tartaren tot op 400 ellen, niettegenstaande het hevige vuur der batterijen, bukses en raketten, doch werden steeds in groote verwarring teruggedreven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Zuid en Oosterafdeeling van Borneo. — Latere berigten dan die vervat in ons no. van den 7den September jl. melden het volgende:

In de Riam Kiwa en de omstreken van Moenggoe Taijoe waren geene vijandelijkheden meer voorgevallen; echter voorspelde het verloopen van het kampong-volk aldaar eenig onraad. De Riam Kanan, werwaarts vermoedelijk de opstandelingen van Matapoera na hunnen aanval zijn teruggetrokken, zal door onze troepen gezuiverd worden.

In de Kapoeas en Kahajan was alles rustig. De hoofdmuiteling Kiai Wangsa di Nata moet op last van Pangeran Autasari onthoofd zijn, om reden hij de Kapoeas verlaten en geweigerd had zich langer aan het hoofd van den opstand aldaar te plaatsen.

Op den 1sten dezer kwam op eenen togt naar de Oostkust terug Z. M. stoomschip Soembing.

Door den Sulthan van Passir werd in antwoord op eene door den kommandant van genoemd vaartuig gedane vraag te kennen gegeven, dat hem het verblijf van de Pangerans Hidajat en Autasari niet bekend was en dat hij niets omtrent hen vernomen had; hij beloofde echter kennis te zullen geven, zoodra hem iets ter oore mogt komen.

In de Zuiderafdeeling waren den 27sten Junij met eene sloep aangekomen 42 Madurezen, zijnde de bemanning van eene praauw toop, welke op reis van Sumanap naar Sampit was verongelukt. Gelukkig had men daarbij geen verlies van menschenlevens te betreuren. Men was er in geslaagd de scheepspapieren en eenige wapens te redden.

Te Mandawe en Katingan Ilir heerschte eene gewenschte rust. De gezondheidstoestand te Sampit liet niets te wenschen over. In de omstreken der soengi's Sampit en Lengaus heerschten nog de natuurlijke pokken. De inlandsche vaccinateur aldaar was sedert twee maanden ijverig bezig tot tegengang dezer ziekte. De bewerking slaagde overal vrij goed.

Den 27sten Augustus kwam Z. M. stoomschip Ardjoeno met troepen bij den bolbaken ten anker.

Door de bij Bandjermassing behoorende negorijen werden meer padivelden aangelegd dan in het vorige jaar. De bevolking ter hoofdplaats en omstreken scheen met het nieuwe bestuur tevreden te zijn en was gehoorzaam. De handel aldaar nam meer en meer in levendigheid toe. De marktprijzen daalden. Het aantal wegen en bruggen ter hoofdplaats is vermeerderd en de bestaande zijn verbeterd. Achter de Europesche buurt is thans een zeer goede en breede weg. Tusschen de verschillende kampongs is eene betere communicatie daargesteld. Ook zijn vele wegen aangelegd in de onderafdeeling Kweeu, waardoor eene verbinding daarmede over land is geopend.

Ter hoofdplaats hadden zich eenige gevallen van pokziekte voorgedaan; door spoedige afzondering is echter de voortgang der ziekte gestuit.

De werkzaamheden bij de mijn Oranje Nassau gedurende de maand Augustus waren onbeduidend. De geschikte kettinggangers werden gebezigd voor het verrigten van koeliediensten bij de expeditie. (*Jav. Court.*)

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver voor de wet

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.